

Interwencyjny Ośrodek Preadopcyjny w Otwocku prowadzony na zlecenie Samorządu Województwa Mazowieckiego przez Fundację Rodzin Adopcyjnych

Informacje ogólne:

Prowadzenie interwencyjnego ośrodka preadopcyjnego stanowi zadanie własne samorządu województwa (art. 183 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej), które może być prowadzone we własnym zakresie bądź podlegać zleceniu.

Od roku 2012 roku Samorząd Województwa Mazowieckiego zleca podmiotowi niepublicznemu tj. Fundacji Rodzin Adopcyjnych, prowadzenie interwencyjnego ośrodka preadopcyjnego na podstawie umowy wieloletniej.

Ośrodek zapewnia wykwalifikowaną fachową kadrę w liczbie 25 osób: lekarze, opiekunki dziecięce, pielęgniarki, psychologowie, wychowawcy, pracownik socjalny, pracownik biurowy. Ośrodek jest wspomagany pracą wolontariuszy i praktykantów, którzy stanowią istotny element pracy ośrodka.

Średniorocznie ośrodek obejmuje opieką ok. 90 niemowląt z terenu Mazowsza, których rodzice z przyczyn kryzysowych nie podejmują wobec nich realizacji funkcji opiekuńczo-wychowawczych, a które wymagają specjalistycznej opieki i w okresie oczekiwania na przysposobienie nie mogą zostać umieszczone w rodzinnej pieczy zastępczej (zadanie powiatu) ze względu na stan zdrowia i potrzebę diagnostyki.

Oprócz zadania podstawowego, jakim jest ochrona dzieci, pozbawionych opieki rodzicielskiej - **zadaniem Ośrodka jest** praca z rodziną biologiczną lub w przypadku kiedy rodzice są pozbawieni władzy rodzicielskiej, lub świadomie zrzekli się praw do dziecka, przygotowanie dzieci do jak najlepszego środowiska rodzinnego dla dziecka np. poprzez przysposobienie przez rodzinę adopcyjną przeszkoloną i przygotowaną do tej roli.

Łącznie w okresie styczeń 2012-czerwiec 2017 Ośrodek objął opieką **468** mazowieckich dzieci. Z 468 dzieci objętych opieką Ośrodka na przestrzeni 2012-I półrocze 2017 roku – 347 już opuściło ośrodek, a spośród nich 261 dzieci zostało przysposobionych przez rodziców adopcyjnych (co stanowiło 56 %).

**Informacja o dzieciach objętych opieką Interwencyjnego Ośrodka Preadopcyjnego
i miejsce dziecka po jego opuszczeniu**

Rok	2012	2013	2014	2015	2016	I półrocze 2017	RAZEM
Liczba dzieci	101	81	94	82	71	39	468
z czego opuściło w danym roku:	78	61	75	60	52	21	347
rodzina naturalna	7	1	8	10	5	3	34
rodzinną pieczę zastępczą	2	9	7	3	5	3	29
instytucjonalną pieczę zastępczą	4	0	6	7	5	1	23
adopcja	65	51	54	40	37	14	261

Ośrodek prowadzony jest w Otwocku pod Warszawą, dysponuje **20** miejscami, zapewnia całodobową specjalistyczną opiekę **dla dzieci i niemowląt do 1 r.ż.** (co odróżnia go np. od pogotowia opiekuńczego przeznaczonego dla dzieci starszych).

Za pieczę zastępczą odpowiedzialny jest samorząd gminny (asystent rodziny) i samorząd powiatowy (organizator pieczy zastępczej, którym najczęściej jest powiatowe centrum pomocy rodzinie), kierujący do odpowiedniej formy pieczy zastępczej (rodzinnej lub instytucjonalnej).

W przypadkach interwencyjnych dotyczących małych dzieci (poniżej 10 r.ż.) *zgodnie z ustawą z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej* – zapewnienie opieki tym dzieciom jest możliwe tylko w rodzinnych formach tj. rodzina zastępcza (spokrewniona, niezawodowa, zawodowa, w tym pogotowie rodzinne i rodzina specjalistyczna) i rodzinny dom dziecka.

Umieszczenie dzieci w interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym odbywa się na prośbę powiatu za zgodą sądu kierowaną do samorządu województwa.

Najczęściej przyczyną umieszczenia są: niewydolność wychowawcza rodziców, uzależnienia rodziców, po urodzeniu zostało pozostawione w szpitalu lub w oknie życia, matka lub obydwaj rodzice rozważają oddanie dziecka do adopcji, stan jego zdrowia po urodzeniu (np. niepełnosprawność) wymaga specjalistycznego i długotrwałego leczenia lub sytuacja prawna i społeczna uniemożliwia umieszczenie dziecka przez powiat w rodzinnej pieczy zastępczej (brak rodzin zawodowych specjalistycznych tj. dla dzieci o specjalnych potrzebach).

A więc w interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym umieszcza się dzieci, które wymagają specjalistycznej opieki i w okresie oczekiwania na przysposobienie nie mogą zostać umieszczone w rodzinnej pieczy zastępczej – zgodnie z art.11 ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej –

Po umieszczeniu dziecka w ośrodku następuje intensywna praca zespołowa z rodziną dziecka, gminą, powiatem, sądem na rzecz powrotu dziecka do rodziny, jeśli jest to możliwe (np. poprzez zawieranie z rodzinami kontraktów socjalnych, praca z asystentem rodziny, kuratorem rodzinnym), badania i obserwacje psychologiczne, kompleksowa diagnoza rozwoju, diagnostyka i rehabilitacja medyczna, uregulowanie sytuacji prawnej dziecka.

Podczas pobytu dziecka w ośrodku omawiana jest jego sytuacja rodzinna, społeczna, prawna z udziałem wszystkich specjalistów poprzez organizowanie zespołów ds. okresowej oceny sytuacji dziecka umieszczonego w placówce i planowane jest jego dalsze wychowanie i opieka po opuszczeniu placówki.

Priorytetem jest zapewnienie jak najlepszego środowiska rodzinnego dla dziecka po opuszczeniu placówki, ale także jak najkrótszy okres pobytu w placówce, by nie dopuścić do choroby sierocej, dlatego tak ważne jest zapewnienie w ośrodku stabilnej wykwalifikowanej kadry (opiekunki dziecięcej, praca wolontariuszy).

W przypadkach niemożności powrotu dziecka do rodziny następuje intensywna praca z ośrodkiem adopcyjnym we współpracy z sądem w celu zapewnienia wychowania dziecka w rodzinie adopcyjnej (ponad 56% dzieci opuszczających IOP znajduje dom w rodzinach adopcyjnych).

Tylko w nielicznych przypadkach (najczęściej ze względu na głębokie schorzenia zdrowotne, upośledzenia) dziecko może być przeniesione do instytucjonalnej pieczy zastępczej lub placówki medycznej, gdzie nadal trwa proces poszukiwania rodziny.

Interwencyjny Ośrodek Preadopcyjny zaspokaja obecnie zapotrzebowanie na Mazowszu na tego typu placówkę, z której fachowej pomocy korzystają szpitale, po opuszczeniu których dzieci do 1.r.ż nie mają możliwości powrotu do domu rodzinnego, a wymagają specjalistycznej opieki i diagnostyki (pediatrycznej, psychologicznej), powiatowe centra pomocy rodzinie odpowiedzialne za organizację pieczy zastępczej na swoim terenie poprzez umieszczanie w trybie interwencyjnym dzieci i niemowlęta w ośrodku.